

SchoolOndersteuningsProfiel

Versie juni 2021

1. Inleiding

Het onderzoekskader van de inspectie (2017) schrijft voor dat de scholen leerlingen een passend onderwijsaanbod en ondersteuning en/of begeleiding gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende leerlingen biedt. Het aanbod, de ondersteuning en/of de begeleiding zijn gericht op een ononderbroken ontwikkeling van de leerling. In het samenwerkingsverband waarvan de school deel uitmaakt is vastgesteld welk niveau van basisondersteuning door de school geleverd dient te worden om in deze behoefte van kinderen te kunnen voorzien. De besturen die aangesloten zijn bij SWV de Meierij hebben gemeenschappelijke bepaald wat zij onder basisondersteuning verstaan (zie WOOT, 2013)¹. Vanuit de wet zijn scholen verplicht aan te geven welke extra ondersteuning zij kunnen bieden boven op de ondersteuning die als minimum binnen het samenwerkingsverband is afgesproken.

Binnen SWV de Meierij bepalen scholen/ schoolbesturen op welke wijze zij het vereiste niveau van basisondersteuning realiseren. Scholen verschillen hierin. Via de schoolondersteuningsprofielen omschrijven zij hoe zij vormgeven aan de basisondersteuning, wat zij onder extra ondersteuning verstaat en welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op het door het samenwerkingsverband omschreven niveau van basisondersteuning.

SOP vervullen voor scholen en SWV een belangrijke functie voor de aanvraag en toekenning arrangementen. Daarnaast kan in voorkomende gevallen met behulp van het SOP worden gemotiveerd dat de school niet kan voldoen aan specifieke ondersteuningsbehoeften van individuele kinderen. Het SOP vervult in dergelijke situaties een belangrijke rol in de motivatie van weigering toelating.

De scholen van regio midden van het samenwerkingsverband werken met een uniform format voor het schoolondersteuningsprofiel². Dit schoolondersteuningsprofiel van kindcentrum Beekman is opgesteld middels dit format. Deze versie van het SOP is bedoeld voor uitwisseling op wijkniveau, interne kwaliteitszorg van scholen/ besturen, externe verantwoording én op aanvraag voor ouders. De beschrijvingen in dit SOP worden jaarlijks geactualiseerd. SSPOH stelt jaarlijks per wijk een eenvoudiger leesbare publieksversie voor ouders beschikbaar nadat deze versie door de scholen is goedgekeurd. Deze wordt op wijkniveau uitgegeven.

SOP's dienen worden vastgesteld door de MR van het betreffende kindcentrum/ school. Voor onderhavige SOP is dat gebeurd d.d.

.....

Handtekening directeur

Kindcentrum Beekman

.....

Handtekening voorzitter MR

Kindcentrum Beekman

2. Wat is basisondersteuning

SWV de Meierij heeft een niveau voor basisondersteuning vastgesteld dat dat minimaal mag worden verwacht van álle scholen binnen het samenwerkingsverband. Basisondersteuning is het geheel van preventieve (om iets te voorkomen) en lichte curatieve (verbeterende) maatregelen die binnen de onderwijsondersteuningsstructuur van de school (in en om de groepen en binnen de eigen organisatie) worden georganiseerd. Dat begint met het onderwijsaanbod dat de scholen voor alle leerlingen verzorgen. Dat aanbod dient aan eisen van basiskwaliteit te voldoen. Daarnaast wordt onderstaande set eisen aan scholen gesteld³:

- Scholen zijn in staat leer- opgroei- en opvoedproblemen vroegtijdig te signaleren, te screenen en de ontwikkeling van deze problematieken te volgen (monitoren).
- Scholen beschikken over een verantwoord aanbod voor leerlingen met leerproblemen. Hiervoor maakt elke basisschool gebruik van protocollen.
- Scholen beschikken over een afgestemd en samenhangend aanbod voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
- Scholen beschikken over een aantoonbare aanpak die gericht is gericht op:
 - o het voorkomen van gedragsproblemen.
 - o Het bevorderen van de sociale veiligheid (waaronder fysieke en pedagogische veiligheid);
- Scholen beschikken over een aanpak die gericht is op het zorgvuldig overdragen van leerlingen naar andere scholen;
- Schoolgebouwen beantwoorden aan de wettelijke toegankelijkheidseisen. Tevens beschikken scholen over aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen.

Bovenstaande eisen veronderstellen een ondersteuningsstructuur én een doordacht aanbod gericht op specifieke gericht op specifieke kindkenmerken. Deze structuur en het aanbod kindkenmerken is omschreven in resp. hoofdstuk 3 en 4.

3. Organisatie ondersteuningsstructuur

Aanwezige expertise.

Binnen onze school hebben diverse personeelsleden naast de vereiste opleiding ook hun eigen expertise als leerkracht expert:

- Taalspecialist
- Rekenspecialist
- Remedial teacher
- Schoolcoach (coaching van leerkrachten binnen ATO)
- Wish trainer (Weerbaarheidstraining)
- Vakleerkracht Engels
- Vakleerkracht Gym
- Cultuur Coördinator
- ICT coördinator
- Opleidingscoach (begeleiding van studenten Pabo Fontys en KW1C)

Professionalisering van medewerkers.

- Op dit moment is het team bezig zich te scholen op het gebied van hoogbegaafdheid. Hier zijn wij vorig schooljaar mee gestart en zal meerdere jaren in beslag gaan nemen.
- Twee leerkrachten doen de opleiding tot Specialist Hoogbegaafdheid.
- Het team van groep 1-2 volgt een scholing 'kindgericht werken'
- Het MT volgt een scholing leiderschap.
- Diverse scholing, workshops, cursussen, literatuur door teamleden.

4. Aanbod basisondersteuning en extra ondersteuning gericht op specifieke kindkenmerken.

Alle kinderen van groep 3 t/m 8 maken 2 keer per jaar citotoetsen over de verschillende vakgebieden volgens de toetskalender opgesteld door de gezamenlijke schoolbesturen SSPOH. Deze resultaten worden verwerkt in Parnassys, ons leerlingvolgsysteem. De ontwikkeling van de kinderen in groep 1/ 2 wordt beschreven in HOREB. Om de sociaal-emotionele ontwikkeling te kunnen volgen wordt het volgsysteem Zien ingezet.

Gedurende het jaar worden er verschillende leerlingbesprekingen gehouden, deze zijn onder te verdelen in 3 vormen.

1. Groepsbespreking.

Er zijn 2 groepsbesprekingen die met name gericht zijn op de opbrengsten en ontwikkeling op groepsniveau.

Eind september, wanneer enige tijd met de groep is gewerkt, wordt de groep als geheel met de nieuwe leerkracht en IB-er besproken, met als doel:

- De doorgaande lijn te bewaken. Nadruk ligt op de ontwikkeling van de leerlingen en de groep.
- Evalueren van het LVS van juni en de overdracht.
- Signaleren van leerlingen die de komende periode extra aandacht nodig hebben.
- Benoemen van (specifieke) onderwijsbehoeften van leerlingen en de groep.
- Afspraken maken rondom verzamelen van gegevens als de onderwijsbehoeften van een leerling onduidelijk zijn.
- Bespreken van de groepsplannen.
- Afspraak maken voor klassenbezoek indien gewenst.

De tweede groepsbespreking vindt plaats na de afname van de toetsen van januari. N.a.v. deze toetsen en het uitvoeren en evalueren van groepsplannen worden afspraken gemaakt voor de laatste periode tot juni.

Overdracht.

De afgevende leerkracht vult voor het einde van het schooljaar het overdrachtsformulier in. Voor de eerste schooldag wordt dit besproken met de ontvangende leerkracht en eventueel de IB'er. Dit formulier wordt als input gebruikt bij de eerste groepsbespreking.

2. Individuele leerlingbesprekingen.

Naar aanleiding van de groepsbesprekingen kan er een individuele leerlingbespreking met de IB'er volgen. Hierin wordt de hulpvraag verder geanalyseerd en worden mogelijke vervolgstappen besproken.

3. Kind besprekingen 0-13.

Het zorgteam bestaat uit de IB'er, de locatiehouder 0/ 3 jaar, de jeugdverpleegkundige en de schoolmaatschappelijk werkster. Op afspraak kan dit team bij elkaar komen om hulpvragen rondom kinderen te bespreken en verder te analyseren. Er wordt in overleg met de ouders beslissingen genomen wat betreft de vervolgstappen. Verder houdt de schoolmaatschappelijk werkster en de jeugdverpleegkundige 3 keer per jaar een spreekuur voor ouders op het "kindcentrum".

Niveaus waarop de basisondersteuning is georganiseerd:

Niveau 1 (Basisaanbod in de groep)

De leerkracht stelt in september en februari een groepsplan rekenen, spelling en lezen op. Leerlingen met overeenkomstige onderwijsbehoeften worden geclusterd.

- De leerkracht differentieert in 3 groepen; De instructie afhankelijke groep, de basisgroep en de instructie onafhankelijke groep.
- De ouders worden geïnformeerd tijdens de reguliere oudergesprekken.

Niveau 2 (Extra ondersteuning aangevuld met expertise van de eigen school)

Deze vorm van leerlingondersteuning richt zich op kinderen waarbij de ontwikkeling binnen het basisaanbod stagneert. De leerkracht doet een beroep op de interne specialist/ collega (IB'er, RT'er, Taal- Rekencoördinator) Vervolgstappen en specifieke interventies worden opgesteld.

- Leerkracht en interne specialist analyseren welke interventies nodig zijn. Dit wordt in een plan beschreven.
- De ouders worden geïnformeerd en geraadpleegd tijdens een extra oudergesprek.

Niveau 3 (Extra ondersteuning aangevuld met externe expertise)

Wanneer de bijstelling van het onderwijs niet leidt tot de gewenste resultaten in de begeleiding van de leerling wordt er een externe specialist bij betrokken.

- Een externe professional stelt een analyse/ diagnose op, eventueel op grond van een onderzoek.
- De ouders worden geïnformeerd en geraadpleegd. Uiteraard vraagt de school toestemming aan de ouders.

4.1 Aanbod/ extra ondersteuningsaanbod op het gebied van:

Lees- en spellingsonderwijs:

Sommige kinderen hebben moeite met lezen. Een belangrijke taak voor ons is de preventie van leesproblemen en het liefst zo vroeg mogelijk. Om te komen tot verbetering hebben we een dyslexieprotocol. Het geeft de leerkrachten handvatten om stagnaties in de ontwikkeling van beginnende geletterdheid vroegtijdig te signaleren en zoveel mogelijk te verhelpen. Aan de hand van een stappenplan kan de leerkracht de kinderen met leesproblemen op een systematische wijze volgen en begeleiden. Wij werken op school met de methodiek BOUW. Dit digitale programma helpt leerlingen die risico lopen met lezen en spellen. Bij de meeste kinderen zal dit leiden tot een verbetering van de leesvaardigheid. Echter, bij ongeveer 3 % zal het leesproces altijd moeilijk blijven verlopen, omdat er sprake is van dyslexie. Voor deze kinderen is gespecialiseerde hulp nodig die gericht is op het behalen van een zo hoog mogelijk niveau van functionele geletterdheid.

Rekenen:

Wij werken sinds schooljaar 2020-2021 met de methode Pluspunt. In de groepen 3 t/m 5 is dit op papier en de groepen 6 t/m 8 digitaal. De methode heeft een opbouw waarbij de instructie voor alle kinderen gelijk is. Wanneer het nodig is krijgen de kinderen die moeite hebben met de stof verlengde instructie (individueel of in een klein groepje).

We werken met referentiesniveaus waar op streefniveau (S) of op fundamenteel niveau (F) stof wordt aangeboden. Het streven is een S niveau, maar mocht dit te hoog gegrepen zijn bieden we stof op F niveau aan. Mocht dit niet voldoende zijn kan er binnen school nog RT aangeboden worden. Hieruit kan zelfs een individueel plan opgesteld worden voor een leerling. Wanneer een kind structureel op F-niveau zal gaan rekenen en/of RT binnen school krijgt aangeboden, worden ouders altijd op de hoogte gebracht.

Het is mooi dat ieder kind op ieder gebied kan laten zien wat al wel lukt. De verlengde instructie wordt ingezet bij rekenonderdelen waar het nodig is. Soms heeft een kind er baat bij even een rekenonderdeel op F-niveau af te ronden om later weer aan te haken op S-niveau.

Ook voor de kinderen waarbij het rekenniveau erg hoog ligt worden aanpassingen gedaan. Het digitale programma dat al vanaf de onderbouw aangeboden wordt is adaptief en zorgt zelf al voor uitdagende rekenopgaven. Daarnaast compacten we het rekenprogramma (wel instructies, minder herhaling). In plaats van het herhalen van stof die ze toch al beheersen, worden uitdagende en verbredende taken aangeboden. Hier werken kinderen bijvoorbeeld aan Rekestijgers. Ook heeft de methode denk vragen opgenomen waar deze kinderen gestimuleerd worden dieper na te denken over bijvoorbeeld het toepassen van de aangeboden stof.

Ontwikkelingsvoorsprong:

In het schooljaar 2020-2021 wordt door het gehele team gewerkt om het zgn. 'Uitdagend Onderwijs' (onderwijs aan kinderen die meer cognitieve uitdaging nodig hebben) aan de leerlingen goed vorm te geven. Leerlingen die meer uitdaging nodig hebben werken in het plus-werk van de verschillende methodes. Daarnaast nemen leerlingen vanaf groep 5 deel aan de Plusklas waar gewerkt wordt met Acadin. Verder werken leerlingen uit groep 3/4 aan Rekentijgers en Denksleutels. Leerlingen uit groep 5 kunnen deelnemen aan 'mijn eigen project' en aan sprinters. Vanaf groep 6 wordt uitdaging geboden in de verschillende thema's van wereldoriëntatie en wordt er gewerkt met Denksleutels. In mei 2021 wordt een start gemaakt met het compacten en verrijken van de aangeboden leerstof bij rekenen en taal/spelling.

4.2 Taakwerkhouding

Wij werken met het Directe Instructiemodel. Dit model gaat uit van de verschillen bij kinderen. Sommige kinderen willen vlot aan de slag, andere kinderen hebben meer uitleg nodig. Er zit een duidelijke structuur in de lessen. Deze zijn opgebouwd in een aantal fasen: Terugblik, oriëntatie, instructie, begeleid inoefenen, controle, verwerking en afronding. Tijdens de verwerking heeft de leerkracht een actieve rol, gebruikt de instructietafel, observeert en controleert.

4.3 Sociaal emotionele ontwikkeling.

Jaarlijks krijgen alle kinderen in groep 6 Wish training. Het doel is om de weerbaarheid van de kinderen te versterken. Het programma leert kinderen sociale vaardigheden te oefenen en verbeteren.

4.4 Gedrag

Gedrag en leren zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Wij werken voornamelijk preventief, de nadruk ligt hierbij op goed onderwijs, een planmatige aanpak gericht op veiligheid en sociale vaardigheden, klassenmanagement, groepsvorming en preventie van gedragsproblemen door een goed pedagogisch klimaat en een duidelijke structuur in de school.

Voor sommige kinderen is een preventieve aanpak op school niet voldoende, zij profiteren onvoldoende van bovenstaande werkwijze. Voor deze kinderen wordt op maat een aanpak gemaakt. Afhankelijk van de behoefte van de leerling wordt de aanpak opgesteld door de leerkracht in samenwerking met interne expertise (intern begeleider) of externe expertise (samenwerkingsverband). De aanpak wordt altijd met de ouders besproken en geëvalueerd.

4.5 Thuissituatie

Op school hebben wij contact met Farent, schoolmaatschappelijk werk. De schoolmaatschappelijk werker is bedoeld voor ouders, leerlingen en leerkrachten. De schoolmaatschappelijk werker ondersteunt ouders bij opvoedingsvragen en geeft informatie over de ontwikkeling van kinderen en problemen die zich daarbij kunnen voordoen. Samen met ouders wordt gekeken naar de zorgen die er zijn met betrekking tot een leerling. Zowel ouders als kinderen kunnen bij het schoolmaatschappelijk werk terecht met problemen en/of vragen rondom bijvoorbeeld vriendschap en samen spelen, verlies en verdriet, over angsten en beginnende puberteit, over zelfvertrouwen en weerbaarheid. Als ouder kun je altijd een afspraak maken en op verzoek van ouders kan de schoolmaatschappelijk werker een gesprek voeren met zijn/haar kind.

4.6 Fysieke en medische kenmerken

Bij kinderen met problematieken die gerelateerd zijn aan fysieke en medische kenmerken gaan we samen met de schoolondersteuner van het Samenwerkingsverband kijken wat wel/ niet mogelijk is op onze school.

5. Grenzen aan zorg

We gunnen elk kind een plek op onze school. Hoe graag we ook alle kinderen willen ontvangen, er zijn grenzen aan onze mogelijkheden.

Er kan zich de situatie voordoen, dat wij op onze school onvoldoende expertise of mogelijkheden hebben om een plek te bieden aan een bestaande of nieuwe leerling. We zullen transparant en tijdig, en in dialoog met ouders, hierover het gesprek voeren en aangeven wanneer onze grens bereikt is en er een andere school moet worden gezocht. In het gesprek over de 'grenzen van onze zorg' kunnen de volgende aspecten worden genoemd:

- 1: **Leerstofaanbod:** is de school in staat het onderwijs te verzorgen dat passend is bij de onderwijsbehoefte van de leerling? Zijn curriculumaanpassingen voor de leerling te realiseren?
- 2: **Ontwikkeling:** is er nog sprake van ontwikkeling bij de leerling, in de brede zin des woords? Kan de school hier nog in voldoende mate toe bijdragen?
- 3: **Relaties & interacties:** is er nog sprake van positieve relaties en interacties tussen de leerling en klasgenoten en tussen de leerling en de leerkracht en/of andere professionals binnen de school?
- 4: **Welbevinden & zelfbeeld:** is de leerling nog gelukkig binnen de school en draagt de schoolomgeving nog bij aan het ontwikkelen van een positief zelfbeeld?
- 5: **Participatie:** kan de leerling, eventueel met redelijke aanpassingen, volwaardig deelnemen aan allerlei activiteiten, zowel binnen als buiten de klas of school?
- 6: **Tijd- & aandachtverdeling:** is de tijd die de leerkracht aan de leerling moet besteden nog in balans met de tijd en aandacht die de andere leerlingen in de klas vragen?
- 7: **Samenwerking & vertrouwen:** is er nog voldoende vertrouwensbasis om met elkaar (professionals binnen de school, ouders, leerling zelf, professionals van buiten de school) samen te werken in het belang van de leerling?
- 8: **Veiligheid:** biedt onze school nog voldoende veiligheidsgaranties voor zowel de medeleerlingen, de professionals die werkzaam zijn binnen de school als voor de leerling zelf? (fysieke & psychische veiligheid)
- 9: **Medisch protocol:** is de school in staat de medische zorg te bieden of te faciliteren binnen het medisch protocol van de school? (toedienen medicatie, injecteren, uitvoeren medische of verzorgende handelingen, verzorgingsruimtes etc.)
- 10: **Gebouw & technische aanpassingen:** is het gebouw geschikt de leerling toegang te verlenen tot alle benodigde ruimtes en zijn de eventueel noodzakelijke technische aanpassingen redelijkerwijs te realiseren binnen de school?

(Bron van deze lijst is het onderzoek van Daffodil, 2013; De Vries & Van Meersbergen, 2017).

Een mogelijke afwijzing of toeleiding naar een andere, passende onderwijsplek is een zeer complexe situatie, voor ouders, het kind en voor school. Pas na uitgebreide afwegingen binnen de school, gesprekken met de ouders en na overleg met de professionals van het samenwerkingsverband, zullen wij tot een dergelijk besluit komen. Een eerlijke en open dialoog met de ouders is voor ons van groot belang. Mocht het voor de dialoog helpend zijn, dan zullen we een beroep doen op de Onderwijsconsulenten van de Stichting Ondersteuning Scholen en Ouders <https://www.onderwijsconsulenten.nl/>

